

Mål och budget 2023-2025

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

2023

Innehållsförteckning

1	Ansvar och uppgifter	3
2	Kortfattad beskrivning av utgångsläge	4
3	Nämndens fokusområde och resultatindikatorer 2023-2025	5
3.1	Maximalt värde för skattepengarna.....	5
3.2	Bästa utveckling för alla.....	7
3.3	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka	9
3.4	Stark och balanserad tillväxt.....	10
4	Jämförelser med andra kommuner	12
5	Resursfördelning	17
5.1	Ramärendet	17
5.2	Nämndyttrande.....	17
6	Checkar och avgifter	19
7	Utmaningar och möjligheter – framåtblick 2040	20
8	Motioner	21
9	Särskilda uppdrag.....	22
10	Agenda 2030	23

I Ansvar och uppgifter

Nämnden (MSN) ansvarar för myndighets- och huvudmannauppgifter inom samhällsbyggnads- och miljöområdet. Nämnden fullgör de uppgifter som åligger byggnadsnämnd enligt plan- och bygglagen samt sådan kommunal nämnd som avses i miljöbalken och livsmedelslagen, till exempel:

- upprättar förslag till detaljplaner
- prövar bygglovsansökningar
- bevakar och beslutar i frågor om miljö- och hälsoskydd samt livsmedelskontroll
- har synpunkter på funktion och gestaltning
- upprätthåller kartor över kommunen för fysisk planering och infrastruktur
- beslutar om strandskydd, bland annat dispenser
- lantmäteriförrättningar

2 Kortfattad beskrivning av utgångsläge

Arbetet med att skapa en kostnadseffektiv myndighetsutövning med hög kundnöjdhet fortsätter. Digitalisering och automatisering ger möjligheter för nämnden att effektivisera verksamheten. Det målmedvetna arbete som har skett på bygglovenheten visar positiva effekter. Finansiering av verksamhetsutveckling är fortsatt utmanande. Det arbete som bedrivs inom myndighetsprocessen är till nytta för hela stadsutvecklingsprocessen.

Personalsituationen kräver fortsatt fokus och det är utmanande att rekrytera och behålla resurser. Brist råder inom hela stadsbyggnadsbranschen. En yrkesgrupp som är svårt att rekrytera är erfarna förätningslantmätare. Erfarenhet behövs för att kunna jobba i den typ av komplexa projekt som pågår i kommunen.

Många ärenden finansieras av taxan, men en tydlig trend är att mängden som inte är taxefinansierade ökar. Tydligast är den ökade efterfrågan på rådgivning, service och tillsyn. I takt med höjda energipriser ökar också trycket på kommunens energi- och klimatrådgivning. Fortfarande kvarstår utmaningen att korta väntetiderna för fastighetsbildningsärenden.

3 Nämndens fokusområde och resultatindikatorer 2023-2025

En större genomlysning har gjorts av de indikatorer som berör arbete med detaljplaner, vilket har resulterat i en del förändringar. Ett par indikatorer kring förrättningsärenden föreslås också tas bort.

Eftersom tunnelbanan är försenad behöver ett av nämndens fokusområden justeras. I fokusområdet "Detaljplaner tas fram i en takt som stödjer de övergripande målen om 20 000 nya bostäder och 15 000 nya arbetsplatser fram till år 2030" bör "fram till år 2030" tas bort.

Många av nämndens indikatorer är kopplade till ett eller flera av de globala målen i Agenda 2030. Arbetet med de globala målen redovisas som ett eget avsnitt (avsnitt 10), men är integrerat i nämndens verksamhet.

3.1 Maximalt värde för skattepengarna

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025	Fokusområde från:	
Avgiftsbelagda verksamheter ska vara självfinansierade. Taxor ska vara på lägsta möjliga nivå och påverkbara. Vid detaljplanering ska kommunens markinnehav nyttjas hållbart, affärsmässigt och nya välfärdsfastigheter (skolor, äldreboende, idrotts- och kulturbyggnader etc.) ska vara finansierade.	Det genomsnittliga antalet bygglovsbeslut per handläggare	215beslut		145beslut	145beslut	145beslut	Nämnd	
	Det genomsnittliga antalet inspektioner/tillsynsbesök per inspektör, livsmedel	158besök		145besök	145besök	145besök	Nämnd	
	Det genomsnittliga antalet inspektioner/tillsynsbesök per inspektör, miljötillsyn	30besök		50besök	50besök	50besök	Nämnd	
	Grad av självfinansiering av verksamhetsområde (miljötillsyn)	44 %		50 %	50 %	50 %	Nämnd	
	Grad av självfinansiering av verksamhetsområdet (livsmedelstillsyn)	60 %		65 %	70 %	70 %	Nämnd	
	Andel (brutto) verksamheter inom livsmedelstillsynen som genom egna insatser påverkat sin taxenivå (sänkt avgift).	19 %		25 %	25 %	25 %	KF	
	Andel (brutto) verksamheter inom miljötillsynen som genom egna insatser påverkat sin taxenivå (sänkt avgift).	15 %		25 %	25 %	25 %	KF	
	Antal bostäder som gått från en omodern till aktuell detaljplan	495						Nämnd
	Plankostnad (kr/kvm) för nya lokaler och lägenheter i flerbostadshus (<50 bostäder) 3-årigt medelvärde	1 427		900	900	900	KF	
	Plankostnad (kr/kvm) för nya lokaler och lägenheter i flerbostadshus (> 50 bostäder) 3-årigt medelvärde	254		140	140	140	KF	

Arbete för att nå målet

Målsättningen i kommunen är att avgiftsbelagda verksamheter ska vara helt självfinansierade. I praktiken behöver emellertid vissa områden, framför allt inom miljöverksamheten, delfinansiering av skattemedel för att säkra kostnadstäckning. De taxor som nämnden ansvarar för ska vara på lägsta möjliga nivå och om möjligt påverkbara. Som exempel kan nämnas miljötillsynen, där bedömningar i samband med tillsynsbesök kan leda till att den årliga avgiften sänks. Att mäta antalet tillsynsbesök inom bygglov- eller miljöverksamhet eller plankostnader blir ett mått på effektivitet, men visar inte kvaliteten på utfört arbete. Detaljplanläggningen ska stödja ett affärsmässigt utnyttjande av kommunens mark. Affärsmässigt betyder här att markförsäljningar ska ge så stora inkomster som möjligt givet kommunens aktuella mål med området. Det kan handla om utformning av byggnader eller anläggandet av parker, skolor och fritidsanläggningar som är viktiga för kommunen. Den största effektiviseringspotentialen inom stadsutvecklingen finns fortsatt genom en tydligare ekonomistyrning av exploateringsökonomi och tidseffektivitet för myndighetsutövningen.

Utfallet för **det genomsnittliga antalet bygglovsbeslut per handläggare** är högre än målvärdet. Färre resurser har fått hantera en ökad ärendemängd jämfört med planerat och arbetsbelastningen har varit hög under lång tid. Ersättningsrekryteringar har gjorts och en ny organisation har sjuöatts varför en återgång till en mer normaliserad nivå kan förväntas där existerande målvärden är fullt rimliga.

Det genomsnittliga antalet inspektioner/tillsynsbesök per inspektör, miljötillsyn bedöms med ökad digitalisering och effektivisering de närmaste åren kunna öka. Coronapandemin påverkade möjligheterna att bedriva effektiv tillsyn. **Det genomsnittliga antalet inspektioner/tillsynsbesök per inspektör, livsmedel** har däremot varit extra högt under pandemin på grund av trängseltillsyn, men bedöms återgå till de mer rimligt satta målvärdena.

Grad av självfinansiering av verksamhetsområde (miljötillsyn) har minskat de senaste åren i takt med kommunens nolluppräknings vad gäller löner och övriga kostnader samt att mängden ofinansierat arbete har ökat. En översyn och åtgärdsarbete har gjorts för att omhänderta inkommande frågor/ärenden till kommunen som riskerar bli ett ofinansierat "klagomål" hos miljöenheten. Målvärdet på 50 % självfinansiering anses som rimligt. Nämnden föreslår att motsvarande indikator för livsmedeltillsynen börjar följas, det vill säga **Grad av självfinansiering av verksamhetsområde (livsmedeltillsyn)**. Självfinansieringsgraden var 60 % 2021 och nu planeras för att inom två år nå 70 %.

Vad gäller **andel verksamheter inom miljötillsynen som genom egna insatser påverkat sin taxenivå (sänkt avgift)** varierar andelen från år till år, men snittet ligger omkring 15 procent över tid. Målvärdena är utmanande. Detsamma gäller **andel verksamheter inom livsmedeltillsynen som genom egna insatser påverkat sin taxenivå (sänkt avgift)** där målvärdena är på en rimlig men utmanande nivå. En del verksamheter kommer att uppgraderas, men en del kommer att förlora sin status och därmed är ett snitt på 20 procent fortsatt rimligt. Indikatorn visar på variationen och företagens ambitioner som till del kan påverkas av den information och kunskap som förmedlas vid tillsynsbesök. Företagarna blir upplysta om att tillsynsavgiften kan sänkas genom egna insatser, och omvänt, vid samtliga kontroller och tillsynsbesök.

Äldre planer som har mist sin aktualitet kan behöva moderniseras. De viktigaste åtgärderna handlar om att hantera planstridigheter och fel som uppkommit på grund av förändrad lagstiftning eller nya förutsättningar. Vidare finns önskemål att i vissa områden ta bort begränsningar när det gäller tomtindelning eller antalet lägenheter i villor för att göra det möjligt att skapa fler bostäder. Något förslag till målvärde för **antal bostäder som gått från en omodern till aktuell detaljplan** har inte tagits fram. Indikatorn kan vara svår att förhålla sig till då man inte vet hur många bostäder i detaljplaner som kan bedömas som omoderna. Detta kräver ett utredningsarbete. En löpande återkoppling sker i uppföljningen av projektbudgeten i tertiärboksluten.

Målvärdena för **plankostnad (kr/kvm) för nya lokaler och lägenheter i flerbostadshus**, både för planer med under och över 50 bostäder, är fortsatt rimliga, men utfallet kan påverkas mycket av enstaka planers bidrag. Därför föreslås i stället ett tre års rullande medelvärde används som årsutfall för båda indikatorerna. Medelvärdet gäller för de åren som har årsutfall. Historiken är uppdaterad med detta.

3.2 Bästa utveckling för alla

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025	Fokusområde från:
Nacka utvecklas med hög kvalitet, stor variation och i samklang med nackabornas intressen. Framtagna detaljplaner stödjer en utveckling av bostäder, infrastruktur och näringslivet i Nacka. Nackaborna är delaktiga i stadsutvecklingsprocessen.	Mediantid fastighetsbildning	402dagar	374dagar	280dagar	220dagar	175dagar	Nämnd
	Mediantid fastighetsbildning handläggningstid från att ärenden fördelats till beslut (faktiskt handläggningstid)	135dagar	70dagar	100dagar	100dagar	100dagar	Nämnd
	Mediantid fastighetsbildning (faktisk handläggningstid, privat bostadsbyggande)	106dagar	61dagar	80dagar	80dagar	80dagar	Nämnd
	Mediantid planbesked	17veckor	20veckor	16veckor	16veckor	16veckor	Nämnd
	Mediantid detaljplaner (ej förnyelseområden)	73månader		36månader	36månader	36månader	KF
	Mediantid bygglovsärenden	7veckor	6veckor	5veckor	5veckor	5veckor	
	Myndighetsutövningen är effektiv, rättssäker, serviceinriktad och kundorienterad.	NKI Bygglov	75		78	80	81
NKI miljö- och hälsoskydd		80		77	78	79	KF
NKI Livsmedelstillsyn		83		78	80	81	KF
Andelen överprövade planärenden som ändrats i sista instans		0 %		0 %	0 %	0 %	Nämnd
Andelen överprövade bygglovsärenden som ändrats i sista instans		24 %		<20 %	<20 %	<20 %	Nämnd
Andelen överprövade miljöärenden som ändrats i sista instans		35 %		<20 %	<20 %	<20 %	Nämnd
Andel överprövade lantmäteriförrättningar (av totalt antal fattade beslut)		8 %	1 %	4 %	4 %	4 %	Nämnd
Andel överprövade lantmäteriförrättningar återförvisade från domstol		0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	Nämnd

Arbete för att nå målet

Att korta handläggningstiderna inom nämndens ansvarsområde är viktigt för måluppfyllelsen av bostadsbyggande och arbetsplatser. Handläggningstiderna har över lag förbättrats de senaste åren, men fortfarande finns jobb att göra. Att få ner kötiden och därmed den totala handläggningstiden i förrättningsärenden är högt prioriterat och resursförstärkningar har gjorts inom detta område. Kommunala Lantmäterimyndigheten (KLM) arbetar dessutom aktivt med effektiviseringar av förrättningsprocessen, både för att minska handläggningstider och för att kön på sikt kan kunna minskas. Genom att på olika sätt förbereda ärenden så långt det går under tiden de ligger i kön vinner man tid i handläggning och på sikt bidrar det till att minska kön.

Myndighetsutövningen ska vara effektiv, rättssäker, serviceinriktad och kundorienterad. Att följa hur kunderna, både privatpersoner och företag, upplever servicen inom myndighetsutövning är en viktig återkoppling till

verksamheten i det systematiska förbättringsarbetet. Nöjd-Kund-Index (NKI) är en etablerad modell för att mäta kundnöjdhet och möjliggör jämförelser både med andra kommuner och branscher och inte minst utvecklingen över tid. Nacka kommun deltar bland annat i servicemätningen Insikt, men även andra mätningar genomförs löpande. Det är en fortsatt positiv trend på de NKI som mäts och Nacka står sig väldigt väl i förhållande till jämförelsekommunerna.

Mediantid fastighetsbildning total har utmanande målvärden, men med rätt resursättning och fokus kan de nås. Nämnden föreslår att målvärdena skjuts ett år framåt, det vill säga 2022 års målvärde skjuts till 2023. **Faktisk handläggningstid** är redan lägre än målvärdena. Indikatorn kan variera upp och ner med mixen av ärenden varför målvärdena inte bör sänkas ytterligare. Tiden är inte alltid det viktiga utan det kan i stället vara viktigare att myndighetsutövningen taktar med de komplexa stadsbyggnadsprojekten. För dessa kunder är oftast slutprodukten, att beslut fattas i rätt tid och samarbetet det viktigaste. **Privata bostadsbyggare**, som vill stycka av en villatomt för att sälja, skapa sitt drömboende eller till exempel ordna inför arv, utgör en viktig kundgrupp där handläggningstiden oftast är det som prioriteras högst hos kunden. Många i denna kundgrupp har bara kontakt med lantmäterimyndigheten en gång i sitt liv. Därför är det viktigt att de får en serviceinriktad myndighetsutövning. Inte sällan ska de efteråt slussas vidare till exempel Bygglov, Miljö eller Nacka Vatten och Avfall (NVöA). Fokus på denna kundgrupp i förrättning bör förbättra deras intryck av kommunen som helhet.

Mediantid fastighetsbildning (faktisk handläggningstid, samhällsservice) och **Mediantid fastighetsbildning (faktisk handläggningstid, kommersiell och offentlig mark- och fastighetsutveckling)** föreslås att tas bort. De innehåller för få ärenden för att vara relevanta och bedömningen är att det räcker med att underlaget ingår i den totala och faktiska handläggningstiden.

Målvärdena för **mediantid planbesked** är rätt enligt lagstadgade 16 veckor.

Alla planer i förnyelseområden har tillstyrkts av nämnden. Indikatorn **mediantid detaljplaner förnyelseområden** fyller därför inte längre något syfte utan föreslås tas bort. **Mediantid detaljplaner (ej förnyelseområden)** kvarstår, men med ett förändrat sätt att mäta och med 36 månader i målvärde. Planstart i Nacka kommun räknas i dagläget från antaget Start-PM. Det ger dock ofta en missvisande bild eftersom planstart i många fall ligger väsentligt senare. Förslaget är att rutinerna ändras så att mediantiderna räknas utifrån planstart. Det ger en betydligt mer rättvisande bild av planläggningstiden.

Mediantid bygglovsärenden har påverkats av den kraftigt ökade ärendemängden de senaste åren. Till stor del har den negativa påverkan på handläggningstiden kunnat begränsas tack vare bygglovenhetens satsning på digitalisering och automatisering. För att lyckas nå målvärdet på 5 veckor behövs fortsatt arbete med effektiva automatiserade processer, samsyn, kompetens, kontinuitet i arbetsgruppen och adekvat rådgivning i ett tidigt skede.

Under 2021 överfördes stadsbyggnadsservice till bygglovenheten vilket gav bättre förutsättningar för en tydlig röd tråd genom hela bygglovsprocessen. Under 2022 har arbetet med att integrera stadsbyggnadsservice fortsatt och det är en av förklaringen till den goda utvecklingen vad gäller **NKI Bygglov** i kombination med de saker som nämndes i stycket ovan.

NKI miljö- och hälsoskydd har historiskt höga resultat, Kvalitetsarbetet vad gäller bland annat bemötande, kompetens och effektivitet har gett resultat. Fortsatt kvalitetsarbete borgar för höga värden, men på grund av en låg svarsfrekvens kan värden från ett år till annat variera stort. **NKI livsmedelstillsyn** har legat ännu högre under de senaste åren.

För andelen överprövade planärenden som ändrats i sista instans är målvärdet oförändrat. Likaså för **andelen överprövade bygglovsärenden som ändrats i sista instans** är målvärdet oförändrat. Ett ärende kan få stor inverkan på utfallet och därför krävs en samsyn, en systematisk rättsfallsuppföljning och fortsatt kompetensutveckling hos medarbetarna. För **andelen överprövade miljöärenden som ändrats i sista instans** är målvärdet mindre än 20 %. Indikatorn visar på det kvalitetsarbete som utförts på enheten vad gäller samsyn och rättsfallsuppföljning, men också att pröva lagstiftningens gränser för att uppnå bra helhetslösningar ur miljö- och hälsosynpunkt. Ett ärende kan likaledes få stor inverkan på utfallet. **Andel överprövade**

lantmåteriförrättningar är ett sätt att mäta kvaliteten och tillgängligheten i våra beslutshandlingar samt hur bra verksamheten är på att kommunicera med kunderna under handläggningen. **Andel överprövade lantmåteriförrättningar återförvisade från domstol** skall inte blandas ihop med om domstolen tycker annorlunda än nämndens beslut i en sakfråga. Denna indikator mäter i stället antal ärenden som domstolen skickar tillbaka på grund av att verksamheten brustit i handläggningen till exempel genom formella fel. Om det händer måste handläggningen av själva sakfrågan göras om innan domstolen prövar utfallet av den.

3.3 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025	Fokusområde från:
Genom stadsutvecklingen skapas samband och offentliga rum som är attraktiva och trygga. Nackaborna har god tillgång till parker, grönområden och natur.	Andel bostäder i föreslagna planer med högst 300 meter till park eller naturområde.	97 %		90%	90%	90%	KF
	Andel av befolkningen som bor i bostäder med en god ljudmiljö inomhus	89 %		90 %	90 %	90 %	Nämnd
Den negativa påverkan på miljön minskar.	Antal enskilda avlopp i kommunen	1 783		1 500	1 400	1 350	KF

Arbete för att nå målet

Nacka ska vara en attraktiv, växande och långsiktigt hållbar kommun. Översiktsplanen stödjer utvecklingen mot målen och skapar förutsättningar för en god miljö och ett rikt socialt liv för alla som bor i kommunen. Den pågående stadsutvecklingen, inklusive genomförandet av densamma, bygger på fyra stadsbyggnadsstrategier:

1. skapa en tätare och mer blandad stad på västra Sicklaön
2. komplett transportsystem med tunnelbana till Nacka
3. utveckla Nackas lokala centrum och deras omgivning
4. planera, förvalta och utveckla den gröna och blå strukturen

Att minska den negativa miljöpåverkan och bygga en hållbar framtid innebär stora utmaningar i en kommun som växer så snabbt som Nacka. Stadsutvecklingen medför dock även möjligheter. I den framtida staden och kommunen i övrigt är det viktigt att Nackaborna även fortsatt har god tillgång till parker, grönområden och natur för både fysisk aktivitet och rekreation.

Andel bostäder i föreslagna planer med högst 300 meter till park eller naturområde är en indikator som har rimliga målvärden och föreslås lämnas oförändrad. Ett arbete med att förtydliga definitionen av ett park- och naturområde har dock genomförts.

Andel av befolkningen som bor i bostäder med en god ljudmiljö inomhus bör rimligen kunna öka då andelen nyproducerade hus blir allt större del av det totala antalet hus. Nyproducerade hus uppförs utifrån gällande lagkrav och normer vad gäller buller och uppfyller därmed kravet om god ljudmiljö per se. Därutöver kan åtgärder genomföras för att förbättra ljudmiljön för de antal bostäder som i nuläget inte uppfyller kriterierna för en god ljudmiljö inomhus. Ett åtgärdsprogram för omgivningsbuller håller på att tas fram och ska vara under klart under hösten 2022.

Övergödning och påverkan av miljögifter är de största problemen i kommunens kustvatten. Flera vattenområden uppnår inte heller god kemisk status. Avloppsvatten från anläggningar med dålig rening bidrar till övergödning i sjöar och kustvatten. En viktig insats som kommunen gör är att fortsätta bygga ut vatten och avlopp (VA) i kommunens förnyelseområden. Miljöenheten följer utvecklingen och kräver påkoppling till

kommunalt avlopp där det går och är rimligt. **Antal enskilda avlopp i kommunen** är beroende av vad som händer i förnyelseområdena. Minskningstakten ligger på knappt ett hundratal enskilda avlopp per år. Här kan värdena tillfälligt gå upp om tillfälliga lösningar måste användas i förnyelseområdena, i väntan på kommunalt VA.

Barn är små Nackabor som ska ha tillgång till friyta för lek och utevistelse. Det är viktigt att det bevakas i ett tidigt planeringsskede. Arbetet har inletts, men en djupare utredning av riktlinjerna behöver arbetas fram. Dessa kommer kunna rendera i en tydligare uppföljning av planeringen för förutsättningarna av barns lek och utveckling. Flera andra nämnder behöver också ges tillfälle att komma med synpunkter. Nämndens ambition är att till nästa års mål och budget föreslå en mätbar indikator.

En indikator kopplad till medborgarundersökningen, betygsindex på faktorn trygghet, föreslås att tas bort. Det beror helt enkelt på att mätsättet i medborgarundersökningen har ändrats. Nu redovisas varje specifik fråga för sig och i procent.

3.4 Stark och balanserad tillväxt

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025	Fokusområde från:
Nacka utvecklas tillsammans med nackabor och näringsliv.							
Detaljplaner tas fram i en takt som stödjer de övergripande målen om 20 000 nya bostäder och 15 000 nya arbetsplatser fram till år 2030. Framkomligheten i samhällsplaneringen bevakas. Detaljplaner tas även fram för att möjliggöra ny infrastruktur och en god tillgång till kollektivtrafik.	Antal bostäder i tillstyrkta detaljplaner västra Sicklaön	0	550	800	800	800	KF
	Antal bostäder i tillstyrkta detaljplaner övriga kommunen (ej västra Sicklaön)	476	187	670	670	670	KF
	Antal kvm BTA för verksamheter i tillstyrkta detaljplaner	6 405kvm	22 280kvm				KF
	Andel av bostäder i föreslagna planer med högst 400 meter till närmaste hållplats	76%		90%	90%	90%	KF

Arbete för att nå målet

Tunnelbanan är försenad till 2030, vilket påverkar kommunens förmåga att leverera enligt ursprungligt bostads- och arbetsplatsmål. År 2030 föreslås att tas bort i fokusområdet. Två indikatorer kopplade till medborgarundersökningen, betygsindex på faktorn arbetstillfällen och bostäder föreslås att tas bort. Det innebär att fokusområdet "Nacka utvecklas tillsammans med nackabor och näringsliv." för tillfället saknar indikatorer.

Uppföljningen av bostäder i detaljplaner som tillstyrkts av nämnden sker utifrån två geografiska områden då det finns ett krav på nya bostäder på västra Sicklaön kopplat till tunnelbaneavtalet. Nämnden planerar för möjliggörandet av 800 per år och målvärdet kvarstår för **antal bostäder i tillstyrkta detaljplaner västra Sicklaön**. För **antal bostäder i tillstyrkta detaljplaner övriga kommunen (ej västra Sicklaön)** kvarstår också målvärdet. Antalet bostäder i våra lokala centrum är en stor del av det totala antalet nya bostäder i kommunen.

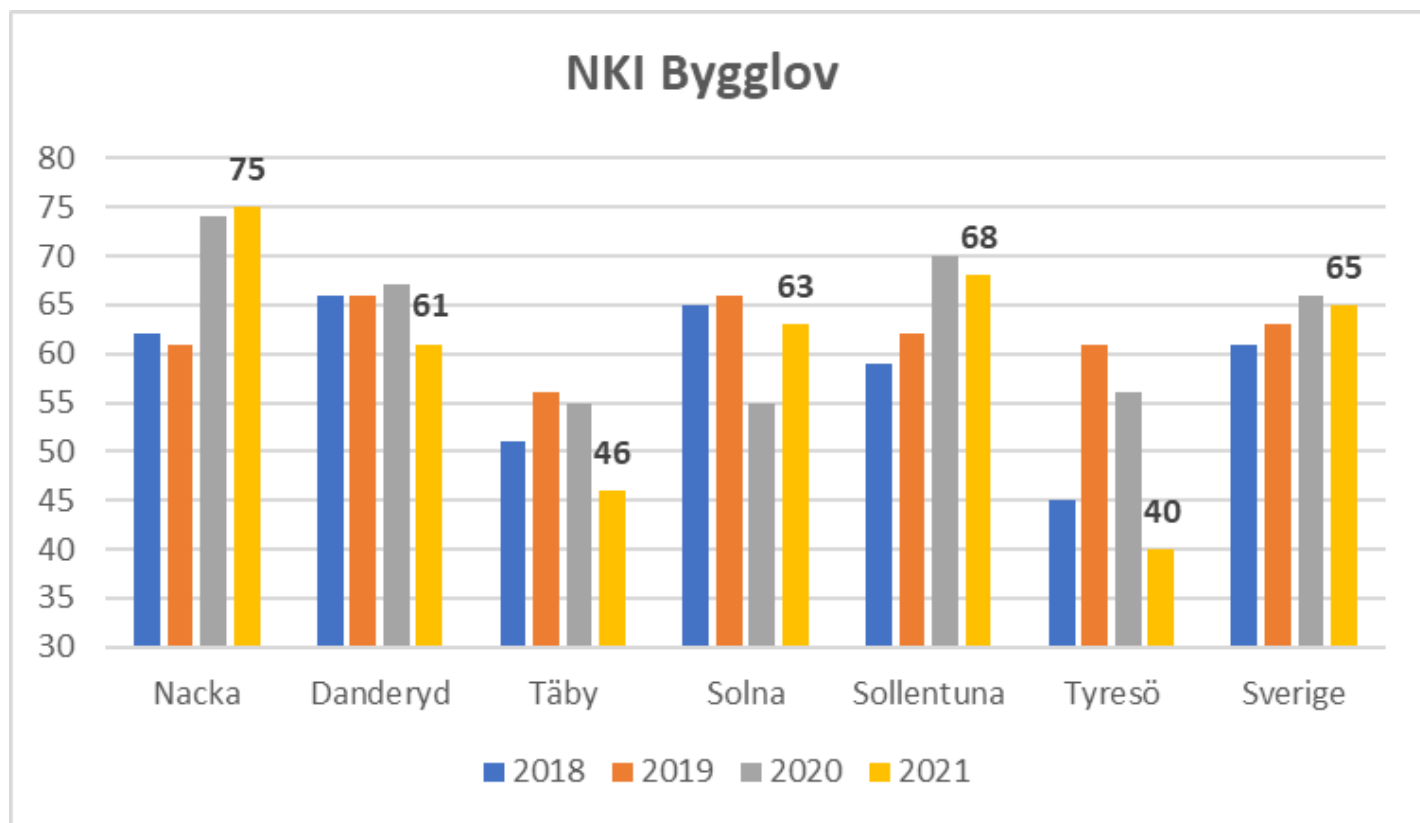
Det är viktigt att det finns förutsättningar för nya verksamheter i kommande detaljplaner för att målet om arbetsplatser ska nås. Varje år skapas nya arbetsplatser som inte direkt hänger ihop med genomförandet av nya detaljplaner. I aktuellt läge finns inte något förslag kring årliga målvärden för resultatindikator för BTA för verksamheter i tillstyrkta detaljplaner, däremot ska det tillkomma 200 000 kvadratmeter till och med år 2030. Arbete har gjorts för att utveckla uppföljningen av yta för verksamhet och beräkning av antal tillkommande arbetsplatser i den övergripande planeringen. För indikatorn **antal kvm BTA för verksamheter i tillstyrkta detaljplaner** så ryms i begreppet verksamhetsyta lokalytor för verksamheter och industri, kontorslokaler, handelslokaler, lokaler för skolor/förskolor och vårdinrättningar samt lokaler i bottenvåningar. Både kvm BTA och motsvarande antal arbetsplatser redovisas.

Nämnden har ingen direkt styrning kopplad till **Andel av bostäder i föreslagna planer med högst 400 meter till närmaste hållplats**. Närhet till kollektivtrafik styrs inte i detaljplaner. Indikatorn föreslås därför flyttas till kommunstyrelsen och dess arbete med översiktlig planering. Det betyder mer för fler Nackaborna att det tillkommer bostäder i närheten av en tunnelbaneuppgång än att ett fåtal bostäder ligger inom 400 meter från en busshållplats med gles turtäthet.

4 Jämförelser med andra kommuner

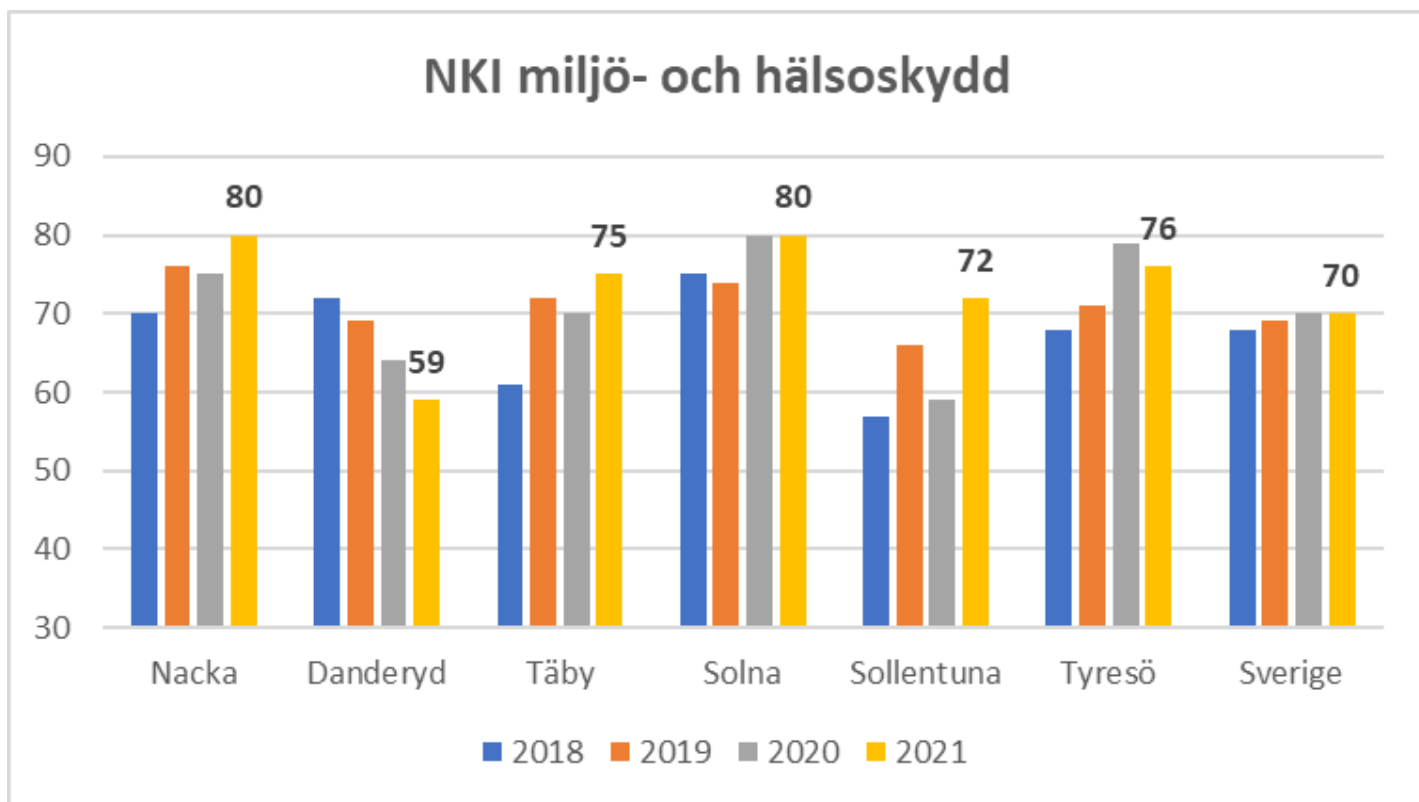
NKI Bygglov

2019 förbättrades Nackas NKI på företagssidan och 2020 fortsatte utvecklingen på privatsidan vilket fick NKI att totalt sett kraftigt förbättras. Nacka ökade något under 2021. Nacka ligger bäst till bland jämförelsekommunerna och ligger hittills under 2022 på 74 i NKI.

NKI Miljö- och hälsoskydd

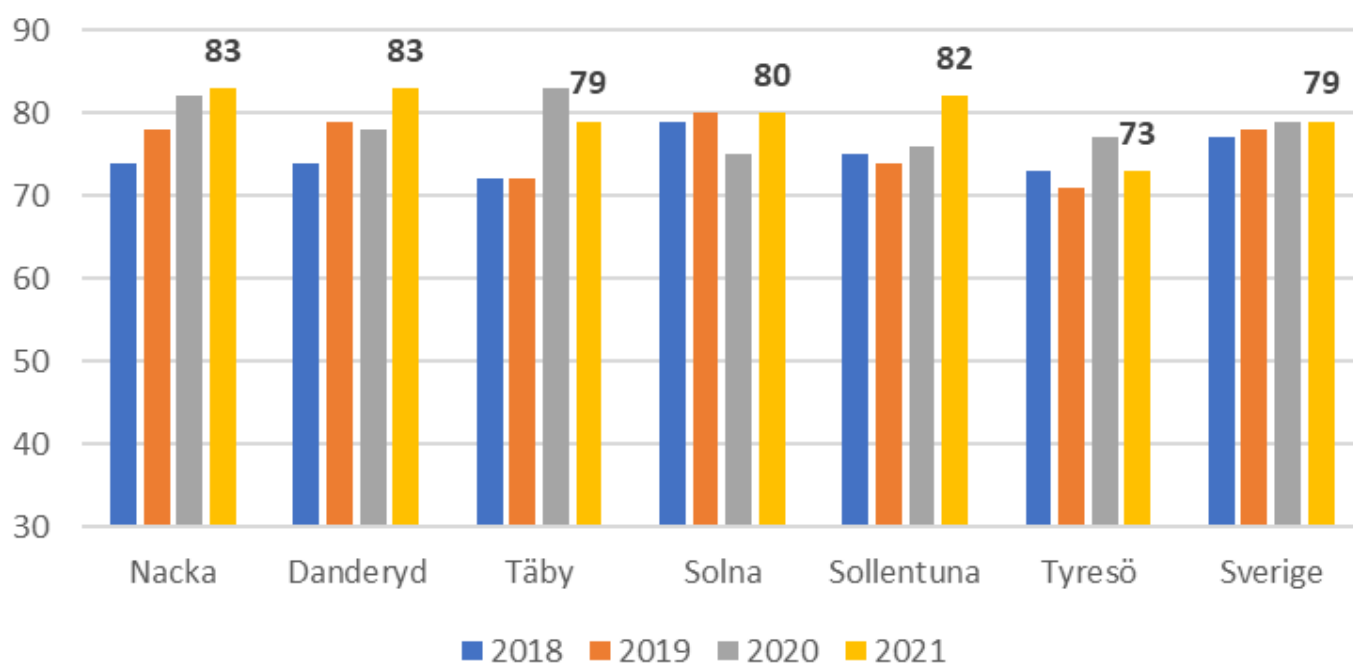
Under 2020 genomfördes färre fysiska miljöbalksinspektioner än vanligt på grund av covid-19. Digitala inspektioner infördes och responsen har varit att de är uppskattade. Nacka har relativt bra resultat på samtliga områden som utgör grunden för index – bäst på attityd mot kunden, bemötande och att hålla tiden, något sämre på att förstå vad kunden vill, att informera om överklagande och informera i största allmänhet. Sett över två, tre eller fyra års sikt så är mönstret snarlikt: vi har en bra inställning, men kan bli bättre på att informera. Nacka ligger tillsammans med Solna högst upp bland jämförelsekommunerna. Hittills under 2022 ligger Nackas NKI på 82.

NKI Livsmedel

NKI har stadigt ökat från 2018, vilket skulle kunna vara en kombination av att det material som skickas ut till verksamhetsutövaren, kontrollrapporter samt beslut har setts över genom arbetet med "klar text", men även att kontrollrapporten har utvecklats med en ny design som ger en snabb och tydlig överblick vad den innehåller. Kundbarometern är ett verktyg som vi har arbetat med sedan ett par år tillbaka där företagarna anonymt får svara på tre frågor om hur de upplevde själva kontrollen samt inspektören. Även där har vi fått bra feedback och kommentarer. Tillgängligheten kan även vara en anledning till att livsmedelstillsynens NKI stadigt ökar. Livsmedelsinspektörerna syns mycket "ute på fältet", är tillgängliga på telefon och mejl som kommer in besvaras alltid skyndsamt. Nacka står sig väl i konkurrensen med jämförelsekommunerna. Hittills under 2022 ligger NKI på 81, vilket är ungefär där de flesta jämförelsekommunerna ligger, Täby undantaget.

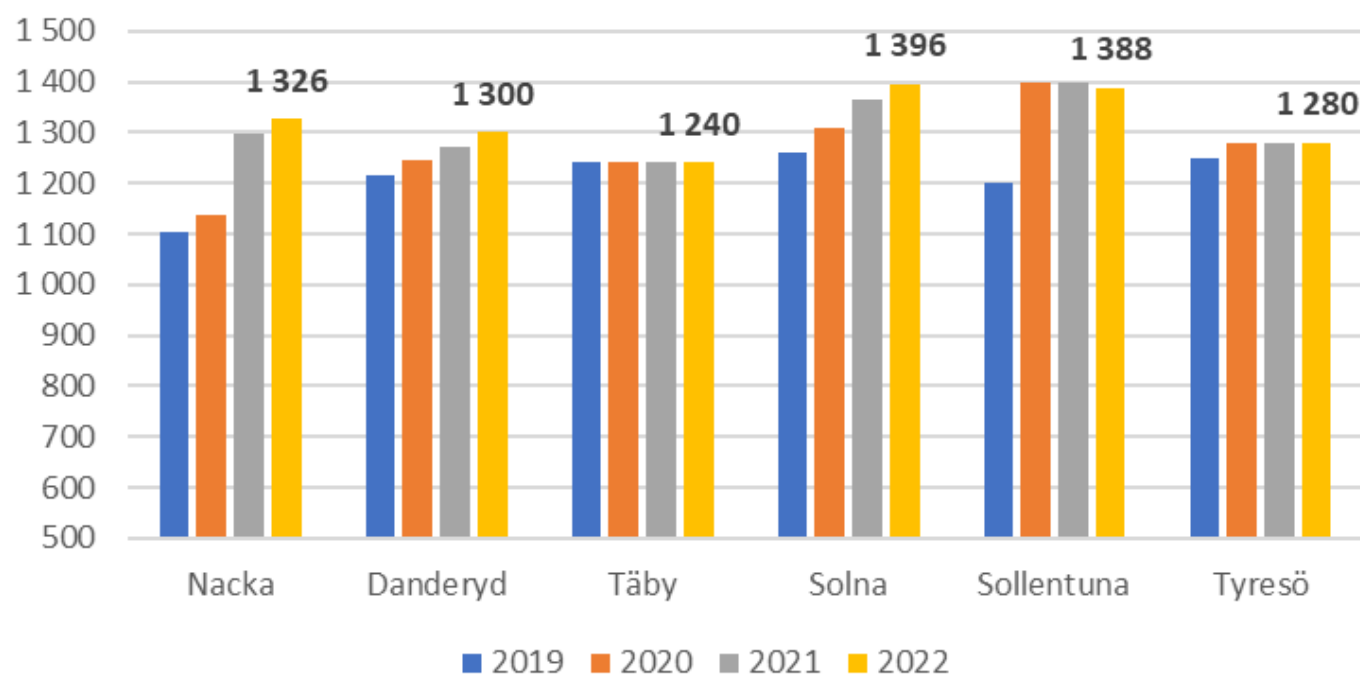
NKI Livsmedelstillsyn

Timtaxa miljötillsyn

Inför 2021 höjdes timtaxan för att motverka den sjunkande självfinansieringsgrad som har ägt rum över åren. Med den höjningen är målsättningen att självfinansieringsgraden ska nå eftersträvarade 50 %. Taxan indexreglerades inför 2022. Nacka ligger i mitten av jämförelsekommunerna.

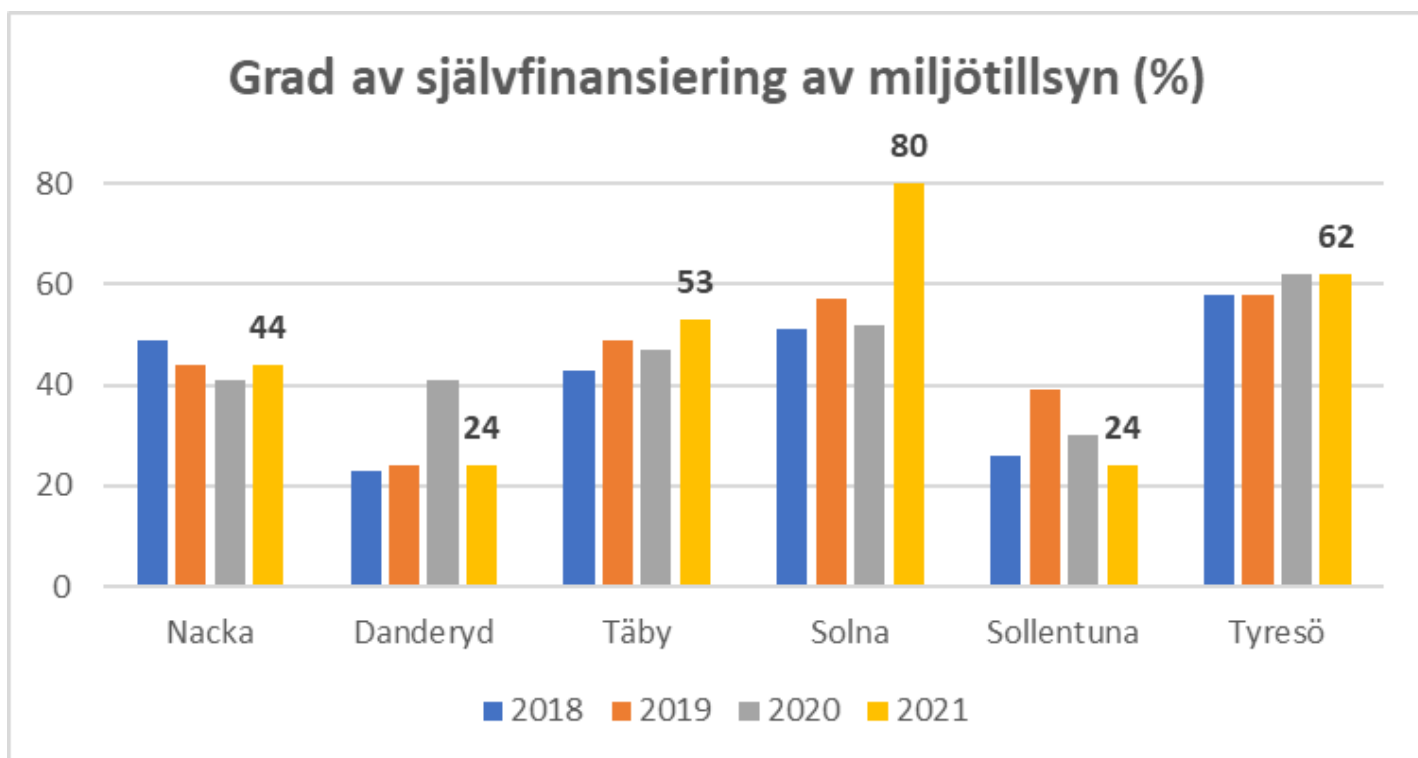
Timtaxa miljötillsyn (kr)

Grad av självfinansiering miljötillsyn

Nackas självfinansieringsgrad har varit sjunkande och låg i förhållande till flera av jämförelsekommunerna. En självfinansieringsgrad på 50 % är rimlig och med den taxehöjning som gjordes inför 2021 bedömdes det kunna nås redan under året. Kommunen hade emellertid ett stort tillflöde av klagomålsärenden, ärenden som inte kan debiteras kund. Självfinansieringsgraden bör öka under 2022 tack vare ett förändrat arbetssätt vad gäller hanteringen av dessa ärenden.

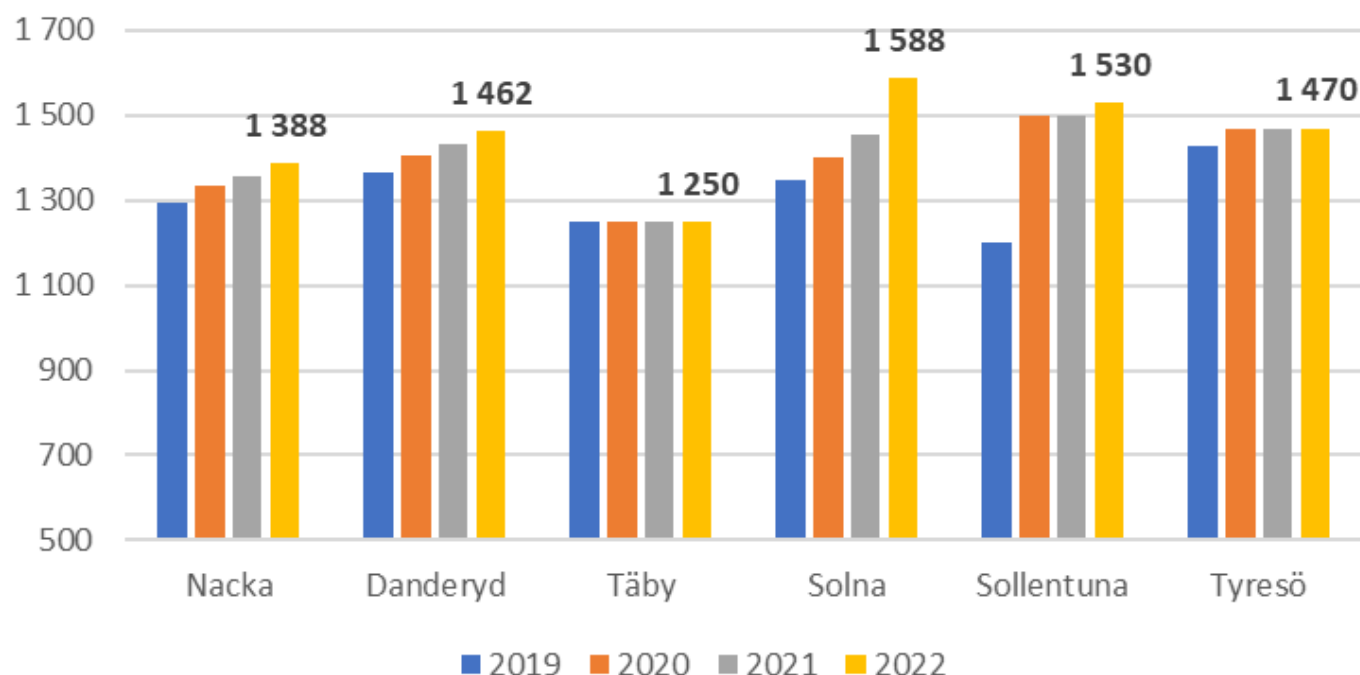
Självfinansieringsgraden varierar stort mellan jämförelsekommunerna. Täby, som historiskt legat högt, har haft samma timtaxa på under flera år, medan självfinansieringsgraden har varierat. Även Danderyd har varierande grad av självfinansiering med en liten höjning av taxan. Sollentuna har en hög avgift, men lägre självfinansieringsgrad än Nacka. Skillnaderna kan bero på kommunala ställningstaganden om finansiering, samt beräkningsvariationer. Det finns anledning att följa upp om de beräknar självfinansieringsgrad på annat sätt.

Timtaxa livsmedelstillsyn

Timtaxan har endast höjts med index under senare år. För att det ska kunna vara en riskbaserad livsmedelskontroll samt att tillsynen inte ska finansieras av kommunala skattemedel i för hög grad jämfört med jämförbara kommuner i landet bör timtaxan därför höjas, vilket är föreslaget inför 2023.

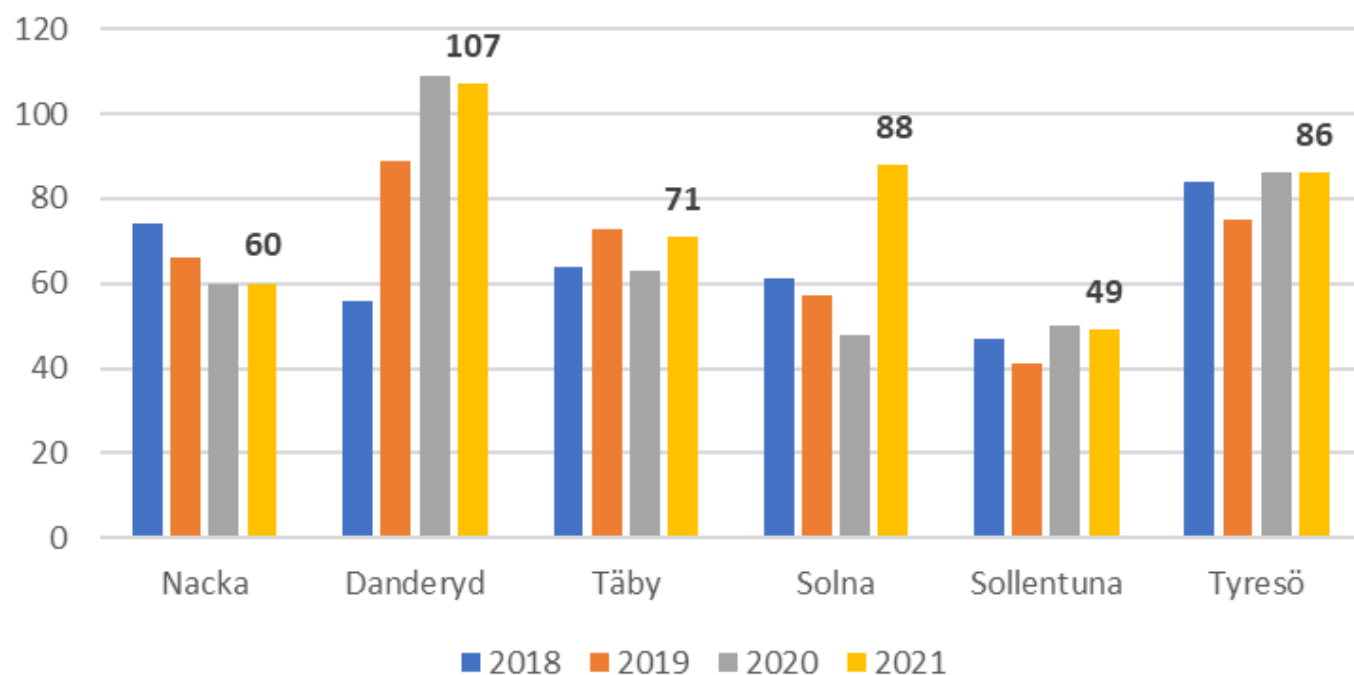
Timtaxa livsmedelstillsyn (kr)

Grad av självfinansiering livsmedelstillsyn

Självfinansieringsgraden har stadigt gått ner för livsmedelstillsynen i Nacka, från drygt 70 % 2018 till 60 % 2021. En översyn har gjorts under 2022 och en viss taxejustering anses vara motiverad. Timtaxan i Nacka ligger näst lägst i jämförda kommuner i stockholmsregionen. Målsättningen är att ligga på 70 % inom två år.

Grad av självfinansiering av livsmedelstillsyn (%)

5 Resursfördelning

5.1 Ramärendet

I juni fattade kommunstyrelsen beslut om ekonomiska ramar och budgetdirektiv inför nämndernas arbete med förslag till Mål & Budget 2023–2025. Nämndens rambudget är oförändrad jämfört med 2022. **Förslaget till budgetram** för nämnden år 2023 var **39,2 miljoner kronor**.

Budgeten är indelad i tre olika verksamheter; nämnd och nämndstöd, beviljade medel för vissa löpande uppgifter som utförs vid resultatenheterna och särskilda medel för projekt och tillfälliga satsningar.

5.2 Nämndyttrande

Nämndens förslag till budgetram år 2022 är 40,8 miljoner kronor, vilket är en ökning med 1,6 miljoner kronor jämfört med ramärendet. Nämnden föreslår följande förändringar:

- ökning med 0,5 miljoner kronor för nämndens egna kostnader. Ökade arvoden och även av en del andra kostnader gör att ramen inte längre räcker till
- ökning med 0,4 miljoner kronor för arbete med trafikfarlig växtlighet. Detta är en flytt av medel från Natur- och trafiknämnden, vars ram minskar med samma belopp. Flytten av tillsynen görs med anledning av att det med stor sannolikhet blir en besparing för kommunen då tillsynen sköts utifrån myndighetsutövning med stöd av plan- och bygglagen (PBL) och den bestämmelse som anger att ”tomter ska hållas i vårdat skick”
- ökning med 0,4 miljoner kronor för service och rådgivning. Detta är ett område som kommunen inte får ta betalt för och som sedan 2019 har ökat markant. Nackaborna förväntar sig såväl snabb återkoppling som kompetenta svar
- ökning med 0,3 miljoner kronor med anledningen av att kostnaderna för stödtjänster har ökat. Ramen räcker inte till

Verksamheterna inom nämndens ansvarsområde behöver effektiviseras samt hitta ytterligare besparingar för att klara av de pris- och lönehöjningar som förväntas under året. Att taxorna indexregleras (se avsnittet om checkar och avgifter) kompenserar för en del. Merparten av budgetramen finansierar vissa myndighet- och huvudmannaverksamheter inom nämndens ansvarsområde som inte är taxefinansierade så som service och rådgivning, arbete med grundläggande geografisk information och översiktlig planering. Den slutgiltiga fördelningen av beviljade medel mellan enheterna sker i samband med att internbudget fastställs för nämnden i december.

Nämndens projektbudget används för att finansiera utredningar eller tillfälliga insatser som inte ingår i de beviljade medel som enheterna erhåller direkt i form av finansiering inom myndighet- och huvudmannaverksamheten. Fördelning av projektbudgeten på enskilda projekt sker i samband med att nämndens internbudget fastställs i december. Projektbudgeten som helhet föreslås vara oförändrad.

Nämndens resursfördelning, nettoresultat (mnkr)

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Prognos 2022 T2	Förändring /satsning						Budget 2023			Skillnad 2022 och budgetram 2023		
				Nämndyttrande		Ramärend e intäkter	Ramärend e kostnader	Volym intäkter	Volym kostnader	Satsning intäkter	Satsning kostnader	Intäkter	Kostnader	Netto	mnkr
Nämnd & nämndstöd	-2,6	-2,6	-3,1												
Myndighet & Huvudmannastöd	-33,5	-33,8	-33,8							-0,4		-0,4	-0,4	-0,8	-2,4%
Ombokning resultat Myndighet & Huvudmannastöd	4,8	0,0	2,5									0,0	0,0	0,0	
Projektverksamhet	-2,6	-2,8	-2,8									-2,8	-2,8	0,0	0,0%
Summa	-33,9	-39,2	-37,2	0,0	0,0	0,0	-0,4	0,0	-1,2	0,0	-40,8	-40,8	-1,6	-4,1%	

6 Checkar och avgifter

Nämnden föreslår följande ändringar:

Taxa för planering, byggande, kartor och mättjänster

Generell indexreglering med 4 %. Detta avviker från Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som för 2023 är 5,8 %. En sådan höjning anser nämnden inte vara gångbar och dessutom inte nödvändig med hänsyn tagen till de kostnadsökningar som förväntas och de effektiviseringar nämnden jobbar med. Nämnden bedömer att en ökning på 4 % är mer rimlig.

Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens och strålskyddslagens område samt lagen med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning

Generell indexreglering med 4 %. Se ovan motivering.

Taxa för prövning och kontroll inom livsmedels- och foderområdena

Generell indexreglering med 4 %. Se ovan motivering. För att öka självfinansieringsgraden, som har sjunkit sedan 2018, behöver taxan höjas med ytterligare 4%. Totalt 8 % höjning

7 Utmaningar och möjligheter – framåtblick 2040

Oroligheter i omvärlden påverkar vår vardag. Vi befinner oss i en marknadssituation med räntehöjningar, ökande materialpriser, avmattning och prisnedgång på bostadsmarknaden. Vi ser ingen nedgång i antalet bygglovsärenden, men trycket på fastighetsbildningar har minskat något. Antalet invånare som hör av sig med frågor eller klagomål till miljöenheten är högt. Påverkan på verksamheten är osäker varför det blir viktigt att noga följa utvecklingen.

Vår vardag är fylld av digital information om saker som har anknytning till ett geografiskt läge. Invånare förutsätter att information finns tillgänglig när de behöver den oavsett plattform, verktyg och tid på dygnet. En helt digital samhällsbyggnadsprocess skulle skapa en enklare, öppnare och mer effektiv planerings- och byggprocess till nytta både internt och externt.

Det är utmanande att rekrytera och behålla resurser. Nackas arbetsgivarvarumärke och upplevelsen av att det är en intressant, spännande och utvecklande arbetsplats blir än viktigare framöver. Att ligga i framkant med teknisk utveckling kan också vara ett sätt att nå fram.

8 Motioner

Inga motioner i ärendet.

9 Särskilda uppdrag

Miljöenheten har i sitt grunduppdrag att tillse och kontrollera att företag och verksamma i kommunen uppfyller de krav som miljöbalken, livsmedelslagen samt tillhörande föreskrifter kräver. Tillsynen syftar till att skydda människors hälsa och miljö och i förlängningen att risken för utsläpp och sjukdomsutbrott minimeras. Vid utbrott eller händelser av olika slag, exempelvis legionella i dricksvatten eller oljeutsläpp i mark eller vatten har enheten rutiner och beredskap för att hantera dessa utifrån den lagstiftning och för vilket område det gäller som vi har tillsynsansvar för.

När det gäller konkret beredskap för att avgränsa eller sanera eventuella oljeutsläpp på kommunal mark övergår ansvaret till andra parter, exempelvis brandförsvaret eller kustbevakningen. Ansvar för att utreda och åtgärda legionella i dricksvatten ligger på fastighetsägaren eller om problemet är i dricksvattennätet på ledningsägaren (ex NVoA). Kommunen har även avtal med Anticimex för sanering vid utbrott av allvarlig smitta.

Via PBL jobbar nämnden redan i nuläget med att kontrollera att rätt verksamhet sker på rätt plats. Nämnden kan bidra genom att skärpa rutinerna kring känslig eller säkerhetsklassad information.

10 Agenda 2030

Agenda 2030 är FN:s 17 globala mål för en hållbar utveckling. Målen antogs av FN:s medlemsländer den 25 september 2015, däribland Sverige. Kommunfullmäktige tog den 15 juni 2020 (KFKS 2020/53) beslut om implementering av Agenda 2030 i Nacka kommun. Beslutet bygger på att hållbarhet ska ses som en helhet och ingå som en naturlig del i alla nämnder och enheters ordinarie verksamhet.

Beslutet innebär också att varje nämnd och verksamhet i kommunen själva identifierar vilka prioriterade mål och områden som just de kan bidra till och påverka mest.

Nedan följer en kort summering av läget i nämnden.

Nämnden berörs av de allra flesta av de 17 globala målen. Nämnden har valt att 2023 fortsätta prioritera de fem mål som identifierades 2022. Målen är valda utifrån nämndens rådighet att göra störst skillnad. Nämnden arbetar med fler mål än de som ger absolut högst effekt. På flera mål finns lagkrav och vissa kan dessutom vara av stor betydelse lokalt. Dessutom påverkar samma aktivitet olika mål. Längre ner följer ett axplock av aktiviteter som nämnden arbetar med. Energifrågan är högst aktuell och därför planeras för ett mycket intressant pilotprojekt inom energieffektivisering.

Flera mål som nämnden arbetar med hänger ihop med kommunens miljömål. Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur och 11 Hållbara städer och samhällen kopplar samman med miljömålen om begränsad klimatpåverkan, en god bebyggd miljö och frisk luft. Även mål 7 Hållbar energi för alla kopplar till det sistnämnda.

Under 2022 beslutade nämnden, genom ett politikerinitiativ (MSN 2021/130) att utreda tänkbara indikatorer och målnivåer i linje med Agenda 2030:s mål 7 hållbar energi och mål 13: bekämpa klimatförändringar, i samband med mål och budget 2023–2025. Nämnden föreslår att följa antalet energi- och klimatrådgivningar som utförs kopplat till mål 7 Hållbar energi. Det finns ett ökat intresse för denna tjänst som kommunen erbjuder. Denna indikator kopplar också an till mål 13 Bekämpa klimatförändringarna. Däremot föreslår inte nämnden någon specifik indikator kopplat till detta mål. Det är något som bör följas upp på kommunnivå.

Prioriterat globalt mål enligt Agenda 2030	Planerade aktiviteter (korta exempel)	Hur bidrar detta till det globala målet?	Koppling till övergripande mål enligt Nackas styrmodell
7. Hållbar energi för alla	I projektform testa en förstudie för företagen i Kummelberget	Energieffektivisering	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka
9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	Fortsätta arbeta för ökad kundnöjdhet hos Nackaborna och näringslivet	NKI (Nöjd-Kund-Index) är ett nyckeltal som bidrar till hållbar industri. Kommunen prioriterar kundbemötande och tillgänglighet	Maximalt värde för skattepengarna Stark och balanserad tillväxt
10. Minskad ojämlikhet	Handläggning av bostadsanpassning flyttar från äldrenämnden till miljö- och stadsbyggnadsnämnden	Tillgänglighet bidrar till jämlikhet	Maximalt värde för skattepengarna Stark och balanserad tillväxt
11. Hållbara städer och samhällen	Tillsynsplanen presenteras i nämnden i början av 2023	Genom att följa tillsynsplanen bidrar nämnden till hållbara städer och samhällen	Bästa utveckling för alla Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka
11. Hållbara städer och samhällen	Fortsätta tillgängliggöra värdefull geodata som öppen	Öppna data ökar innovationstakten i samhället och möjliggör att fler aktörer kan bygga smarta tjänster på kommunens data.	Bästa utveckling för alla Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka
16. Fredliga och inkluderande samhällen	Samverkan med länsstyrelsen och regionen	Samverkan bidrar till att stävja olaglig avfallshantering	Bästa utveckling för alla Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka